

РЕШЕНИЕ

№ 207

гр. Шумен, 14.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ШУМЕН, XV-И СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Пламена К. Недялкова

при участието на секретаря Ц. В. К.

като разгледа докладваното от Пламена К. Недялкова Административно наказателно дело № 20233630200793 по описа за 2023 година

За да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл.59 и сл. от ЗАНН.

Обжалвано е наказателно постановление № 38-23/08.02.2023г. на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), с което на основание чл.116 ал.3 т.3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) на „СТИК – КРЕДИТ“ АД с ЕИК202557159, гр.Шумен е наложена „имуществена санкция“ в размер на 20 000 лева, за нарушение на чл.53 ал.7, изр.първо, във вр. с чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от ЗМИП. Жалбоподателят моли съда да постанови решение, с което да отмени наказателното постановление като счита същото за незаконосъобразно и неправилно, излагайки подробно съображенията си за това. Навеждат се доводи за допуснати съществени процесуални нарушения при съставяне на АУАН. Намира, че не са спазени изискванията на ЗАНН, касаещи съдържанието на АУАН, поради непосочване на имената, точните адреси и датата на раждане на свидетелите, както и имената, точните адреси и ЕГН на лицата, които са претърпели имуществени вреди от нарушението. Оспорва нарушението и по същество. Намира, че е извършена идентификация на клиента по допустим от закона начин чрез разрешителното за пребиваване. От друга страна счита, че са налице основания за приложение на чл.28 от ЗАНН. В условията на евентуалност в случай, че съдът счете, че не са налице предпоставките за прилагане на чл.28 от ЗАНН, моли размера на наложената имуществена санкция да бъде намален до предвидения от закона минимум. Счита, че доколкото издадените други НП за идентични нарушения не са влезли в законна сила, не са налице предходни нарушения, които да обосноват по – големия размер на наложената санкция. Прави искане за присъждане на направените по делото разноски.

В съдебно заседание за дружеството – жалбоподател, редовно призовано, представител не се явява. Не се явява и процесуален представител.

За административно-наказващ орган, издал наказателното постановление, призован съгласно императивната разпоредба на чл.61 ал.1 от ЗАНН, се явява процесуален представител – Х.Х. служител с юридическо образование в ДАНС. Изразява становище за неоснователност на жалбата и моли НП да бъде потвърдено, излагайки съображенията си за това. Намира, че отговорността на дружеството правилно е ангажирана, доколкото се касае за системно нарушение. Счита, че АУАН и НП съдържат всички изискуеми реквизити, поради което не е нарушено правото на защита на санкционираното лице. Намира за неприложима разпоредбата на чл.28 от ЗАНН, предвид характера на обществените отношения, които регулира ЗМИП. Моли за присъждане на юрисконсултско

възнаграждение.

Жалбата е подадена в срока по чл.59, ал.2 от ЗАНН от надлежна страна, отговаря на изискванията на чл.84 от ЗАНН, във вр. с чл.320 от НПК, поради което се явява процесуално допустима.

ШРС, след като взе в предвид събраните по делото доказателства и становища на страните, преценени поотделно и в тяхната съвкупност и като съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа страна следното:

“СТИК - КРЕДИТ” АД с ЕИК 202557159, гр.Шумен е финансова институция извършваща дейност по отпускане на кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства, поради което се явява задължено лице по чл.4 т.3 от ЗМИП.

Въз основа на Заповед рег.№ФР – 9 – 124/09.09.2022г. на директора на САД „Финансово разузнаване“ на ДАНС, екип за проверки от сектор “22“, отдел „2“ на САД „Финансово разузнаване“ на ДАНС, в състав - Р.А.Т. и М.Л.М. – експерти в сектор „Контрол, основан на риска“ в отдел „Контрол върху задължените лица“, извършили проверка на “СТИК - КРЕДИТ” АД с ЕИК 202557159, гр.Шумен по прилагането на мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари през периода 01.06.2021г. – 30.06.2022г.

С оглед изясняване на начина на прилагане на разпоредбата на чл.53 от ЗМИП, регламентираща идентифицирането на клиентите физически лица, от страна на проверяващият екип били изискани от “СТИК - КРЕДИТ” АД писмени разяснения или документи във връзка с прилагането на мерките за комплексна проверка по отношение на клиенти, посочени в приложение към искането, между които и клиента А.М..

Съгласно постъпилите писмени разяснения подписани от С.Т. – изпълнителен директор, при установяване на делови взаимоотношения с клиент по отношение на предоставяне на кредит, дружеството извършва комплексна проверка на клиента предприемайки мерки за идентифициране на клиентите ФЛ, като изисква на официален документ за самоличност и сменя копие от него. Когато в официалния документ за самоличност не се съдържали всички данни, събирането на липсващите се извършвало чрез представяне на други официални документи за самоличност или други официални лични документи, чийто срок на валидност не е изтекъл и на които има снимка на клиента, и сменя копие от тях. Когато идентифицирането се извършвало без присъствието на подлежащото на идентификация лице, идентифицирането можело да се извърши и чрез предоставяне на копие на официален документ за самоличност.

При проверката контролните органи констатирали, че идентификацията на клиенти физически лица – чуждестранни граждани била извършвана чрез представяне на разрешение за постоянно пребиваване и снемане на копие от същото. Било установено, че на 05.01.2022г. в гр.Шумен между “СТИК - КРЕДИТ” АД с ЕИК 202557159, гр.Шумен и А.М., бил сключен договор за потребителски кредит, под формата на кредитна линия предоставен от разстояние №776016/05.01.2022г. Преди сключване на договора “СТИК - КРЕДИТ” АД не е идентифицирало клиента А.М. чрез представяне на копие на официален документ за самоличност, а въз основа на представено копие на разрешение за постоянно пребиване №701127444, издадено на 07.10.2020г. валидно до 19.02.2025г. Данните от разрешението за постоянно пребиване били вписани като данни от лична карта в договора, в декларация по чл.66 ал.2 от ЗМИП и Въпросник относно професионалната дейност на клиент. До приключване на проверката на контролните органи не било представено копие на официален документ за самоличност на клиента А.М..

При проверката били констатирани идентични нарушения на чл.53 ал.7 изр. първо, във вр. с чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от ЗМИП, извършени преди 05.01.2022г., касаещи сключени от разстояние договори за потребителски кредити с чуждестранни граждани, а именно - на 13.07.2021г. с клиента Д.Т., на 26.07.2021г. с П.Г.М., на 29.07.2021г. с Е.А.Б., на 06.12.2021г. с М.В.Г..

Резултатите от проверката са обективирани в Констативен протокол за проверка на място по ЗМИП рег. №ФР -10-B751/08.12.2022г.

На 08.12.2022г. М.Л.М. съставила срещу дружеството АУАН по ЗМИП № ФР – 10 – 8756/08.12.2022г. Акто съставителят приел, че като не е идентифицирало клиента си А.М., чрез способите посочени в чл.53 ал.7 изр. първо, във вр. с чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от

ЗМИП, чрез представяне на копие на официален документ за самоличност преди сключване на договора за потребителски кредит под формата на кредитна линия предоставен от разстояние №776016/05.01.2022г., дружеството на 05.01.2022г. в гр.Шумен е извършило нарушение на чл.53 ал.7 изр. първо, във вр. с чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от ЗМИП.

Също така актосъставителят приел, че нарушението е пето по ред от един и същ вид, извършени в рамките на една година, поради което съставлява системно нарушение.

При предявяване на акта от страна на управителя на "СТИК - КРЕДИТ" АД – С.Т., не са отразени обяснения или възражения. Депозирани са писмени възражения в законоустановения срок. Навеждат се доводи за допуснати съществени процесуални нарушения при съставяне на АУАН. Посочва, че от тълкуването на чл.52 и чл.53 ал.6 от ЗМИП следвало, че за целите на идентификацията на лице могат да се събират данни освен от официален документ за самоличност и от други документи от надежден и независим източник, какъвто характер имало разрешението за пребиваване. Макар да не било удостоверено от "СТИК - КРЕДИТ" АД, че е липсвала възможност за идентификация на клиента чрез официален документ за самоличност, доколкото е била извършена идентификация на клиента по допустим от закона начин, а именно чрез разрешителното за пребиваване, е налице основание за приложение на чл.28 от ЗАНН.

Въз основа на съставения акт и съобразявайки материалите в административно-наказателната преписка, наказващият орган е издал процесното наказателно постановление като е възприел изцяло констатациите съдържащи се в АУАН. Обсъдил е направените от дружеството възражения като ги е приел за неоснователни, излагайки доводите си за това в НП. На основание чл.116 ал.3 т.3 от ЗМИП на „СТИК – КРЕДИТ“ АД с ЕИК202557159, гр.Шумен е наложена „имуществена санкция“ в размер на 20 000 лева, за нарушение на чл.53 ал.7, изр.първо, във вр. с чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от ЗМИП.

Така установената фактическа обстановка се потвърждава от събраните по делото писмени доказателства.

При така установената фактическа обстановка, съдът констатира от правна страна следното:

В хода на административно – наказателното производство не е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, което да е довело до накърняване на правото на защита на санкционираното лице. Актът за установяване на административно нарушение и наказателното постановление са издадени от оправомощени за това длъжностни лица, в рамките на определената им компетентност и са били надлежно предявени и връчени на жалбоподателя. Наказателното постановление е било издадено в шестмесечния преклузивен срок, като същото е съобразено с нормата на чл. 57 от ЗАНН. Административно-наказателното производство е започнало с редовно съставен акт, съдържащ всички минимално изискуеми по смисъла на чл.42 от ЗАНН реквизити. Същият е предявен и връчен на жалбоподателя. В АУАН са посочени имената, адреса и дата на раждане на свидетелите, съгласно изискването на чл.42 ал.1 т.7 от ЗАНН, поради което направените в тази насока възражения са неоснователни. В акта не се съдържа констатация за лица, които да са претърпели имуществени вреди от нарушението, за да се посочва тяхната самоличност. Не от всяко нарушение настъпват имуществени вреди. В случай се касае за формално нарушение, такова на просто извършване, поради което възникването на вреда не съставлява елемент от състава на нарушението, поради което не е налице и нарушение на изискването на чл.42 ал.1 т.9 от ЗАНН. В НП също се съдържат всички минимално изискуеми по силата на чл.57 от ЗАНН реквизити. Вмененото на дружеството - жалбоподател нарушение е индивидуализирано в степен, позволяваща му да разбере в какво е обвинен и срещу какво да се защитава.

Административно – наказателната отговорност на дружеството - жалбоподателя е ангажирана на основание чл.116 ал.3 т.3 от ЗМИП, за нарушение на чл.53 ал.7, изр.първо, във вр. с чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от ЗМИП.

Безспорно е установено по делото, а и не оспорва от жалбоподателя, че "СТИК - КРЕДИТ" АД е задължено лице почл.4 т.3 от ЗМИП и следва да прилага мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари регламентирани в чл. 3 т. 1 - 6 от същия закон, една от които е извършване на комплексна проверка на клиента /чл.3 т.1/. Съгласно чл.10 т.1 от ЗМИП същата включва идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи,

данни или информация, получени от надеждни и независими източници. Лицата по чл. 4 прилагат мерките за комплексна проверка на клиента при установяване на "делови взаимоотношения", съгласно чл.11 ал.1 т.1 от ЗМИП. Дефиниция на понятието "делови взаимоотношения" се съдържа в §1 т.3 от ДР на ЗМИП, а именно - стопанско, търговско или професионално взаимоотношение, което е свързано с дейността по занятие на задължените институции и лица по ЗМИП и към момента на установяването на контакт се предполага, че то ще има елемент на продължителност. Сключването на договор за кредит представлява именно делово взаимоотношение.

Мярката за комплексна проверка на клиентите по чл. 10 т. 1 от ЗМИП, изразяваща се в идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация, се прилага преди установяването на делови взаимоотношения, съгласно чл.15 ал.1 пр.1 от ЗМИП и се извършва чрез използване на документи, данни или информация от надежден и независим източник /чл.52 от ЗМИП/.

В чл.53 ал.1 от ЗМИП е регламентирано, че идентифицирането на физическите лица се извършва чрез представяне на официален документ за самоличност и снемане на копие от него. Съгласно ал. 2, при идентифицирането на физически лица се събират данни за: 1. имената; 2. датата и мястото на раждане; 3. официален личен идентификационен номер или друг уникален елемент за установяване на самоличността, съдържащ се в официален документ за самоличност, чийто срок на валидност не е изтекъл и на който има снимка на клиента; 4. всяко гражданство, което лицето притежава; 5. държава на постоянно пребиваване и адрес (номер на пощенска кутия не е достатъчен). Когато в официалния документ за самоличност не се съдържат всички данни по ал. 2, събирането на липсващите данни се извършва чрез представяне на други официални документи за самоличност или други официални лични документи, чийто срок на валидност не е изтекъл и на които има снимка на клиента, и снемане на копие от тях, съгласно ал. 5 на чл.53 от ЗМИП. Т.е. предвидената в ал.2 възможност за представяне на други официални документи, следва да се прилага единствено за събиране на данни по ал.2, когато липсват в официалният документ за самоличност, но не го заместват изцяло.

Въз основа на събраните по делото писмени доказателства безспорно се установява, а и не се оспорва и от дружеството жалбоподател, че не е идентифицирало клиента си А.М., чрез способите посочени в чл.53 ал.7 изр. първо, във вр. с чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от ЗМИП, чрез представяне на копие на официален документ за самоличност преди сключване на договора за потребителски кредит под формата на кредитна линия предоставен от разстояние №776016/05.01.2022г. Идентификацията на клиента А.М., който бил чуждестранен гражданин била извършена единствено чрез представяне на разрешение за постоянно пребиваване и снемане на копие от същото.

В §1 т.12 от ДР на ЗМИП изчерпателно са изброени документите, които съставляват „официален документ за самоличност“ по смисъла на ЗМИП като изрично е посочено, че документите за пребиваване и чуждестранното свидетелство за управление на моторно превозно средство не са "официални документи за самоличност". Съгласно чл.1 ал.5, във вр. с чл.3 ал.3 от ЗБЛД, документите за пребиваване са български лични документи, които удостоверяват само правото на пребиваване на територията на РБ.

При доказано извършено идентифициране на кредитополучателя А.М. въз основа единствено на разрешителното му за пребиваване – на което по силата на закона е отрецена силата на официален документ за самоличност, дружеството формално е извършило нарушение на чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от ЗМИП. В ал.6 на чл.53 от ЗМИП е регламентирана възможност събирането на данните по ал. 2, т. 3 и 5 да се извърши и чрез представянето на други официални документи или документи от надежден и независим източник, но при липса на друга възможност. По делото не е доказана липса на друга възможност. От друга страна регламентираната в чл.53 ал.6 от ЗМИП възможност за представяне на други официални документи или документи от надежден и независим източник, касае единствено събирането на данните визирани в чл.53 ал. 2, т. 3 и 5 от ЗМИП, от което следва извода, че по отношение данните по т.1, т.2 т.4, същите могат да бъдат събрани единствено от официален документ за самоличност.

С разпоредбите на ЗМИП са транспонирани разпоредбите на Директива /ЕС/ 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на

тероризма, за изменение на Регламент /ЕС/ №648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията. Съгласно чл. 13 пар.1 б.а от Директивата мерките за комплексна проверка на клиента обхващат идентифициране на клиента и проверка на неговата идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надежден и независим източник. Тълкуването на визираната норма на съюзното право води на извод за наличието на две стъпки при осъществяване на комплектната проверка – идентифициране на клиента и проверка на идентификацията. Първата стъпка идентифицирането на физическите лица е регламентирана в чл.53 ал.1 от ЗМИП и законодателят е предвидил да се извършва чрез представяне на официален документ за самоличност и снемане на копие от него. Втората стъпка проверка на идентификацията е обхваната от чл.53 ал.2 от ЗМИП и се извършва чрез събиране на данни. По отношение данните визирани в чл.53 ал. 2, т.1, т.2 т.4 от ЗМИП, законодателят е предвидил същите могат да бъдат събрани единствено от официален документ за самоличност, а с представяне на други официални документи или документи от надежден и независим източник, е предоставил възможност за събиране на данните визирани в чл.53 ал. 2, т. 3 и 5 от ЗМИП. Разпоредбата на чл. 5 от Директивата позволява на държавите - членки да приемат или запазят в сила по-строги разпоредби, стига същите да целят засилване на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. В този смисъл няма пречка държавата членка сама да определя въз основа на какви данни да извършва идентификацията на клиента.

С оглед гореизложеното правилно административнонаказващия орган е приел, че с извършено идентифициране на кредитополучателя въз основа единствено на разрешителното му за пребиваване, във връзка със сключения договор за потребителски кредит, под формата на кредитна линия предоставен от разстояние №776016/05.01.2022г., дружеството формално е извършило нарушение на чл.53 ал.7, изр.първо, във вр. с чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от ЗМИП.

Наказващият орган правилно е приложил и санкционната разпоредба на чл.116 ал.3 т.3 от ЗМИП, приемайки, че се касае за системно нарушение..

Разпоредбата на чл.116 ал.1 от ЗМИП предвижда различни по вид и размер наказания според субекта на нарушението при извършване или допускане да се извърши нарушение на конкретно посочени разпоредби на ЗМИП, между които и разпоредбите на чл. 33 – 60, ако деянието не съставлява престъпление.

В конкретният случай дружеството е санкционирано на основание чл.116 ал.3 т.3 от ЗМИП, предвиждаща по- висок размер на наказания за тежки или системни нарушения по ал. 1, ако деянието не съставлява престъпление. Когато нарушителят е лице по чл.4 т.1 - 6 от ЗМИП, където безспорно попада “СТИК - КРЕДИТ” АД като задължено лице по чл.4 т.3 от ЗМИП, наказанието е: имуществена санкция от 20 000 до 10 000 000 лв. или до 10 на сто от годишния оборот, включително брутните приходи съгласно консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година, състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа с променлива или фиксирана доходност и вземания от комисиони и/или такси.

Съгласно §1 т.15 от ДР на ЗМИП, системно нарушение е налице, когато са извършени пет или повече административни нарушения на ЗМИП или на Правилника за прилагането му от същия вид в рамките на една година. Граматическото тълкуване на нормата на чл.116 ал.3 т.3 от ЗМИП налага извод, че за да се определи едно нарушение за системно е необходимо преди извършването му да са извършени поне още четири нарушения от същия вид в рамките на същата година, без да е необходимо те да са установени с влезли в сила наказателни постановления. В конкретния случай по делото е установено, че при проверката контролните органи са установили извършени общо шест идентични нарушения като процесното нарушение е пето по време на извършване, поради което е извършено в условията на системност.Наложено наказание е в минимално предвидения размер – 20 000 лева.

Според настоящият състав правилна е преценката на наказващия орган, че в конкретния случай не са налице основания за приложението на чл.28 от ЗАНН. Общественият отношения по регулиране на финансовата сфера имат за цел недопускане оцетяването на фиска, вкл. използването на финансовата система за целите на изпирането

на пари, в който смисъл са предвидените в ЗМИП мерки за превенция и контрол, сред които и тези свързани с идентификацията на лицата. Също така от значение е и обстоятелството, че не се касае за инцидентен случай в дейността на дружеството, предвид на това, че при проверката контролните органи констатирани, че при идентификацията на клиенти физически лица – чуждестранни граждани, практика на дружеството е същата да бъде извършвана единствено чрез представяне на разрешение за постоянно пребиваване и снемане на копие от същото.

Съдът намира, че в процеса не се доказаха факти и обстоятелства, които биха обосנוвали становището на съда за различни констатации от тези отразени в акта, а оттам и за различни правни изводи от тези на административно наказващия орган. Административно наказващият орган правилно е квалифицирал нарушенията и правилно е приложил съответните санкционни разпоредби на ЗДвП.

Предвид на гореизложеното, съдът намира, че обжалваното наказателно постановление е обосновано, правилно и законосъобразно и като такова следва да бъде потвърдено, а жалбата като неоснователна следва да бъде оставена без уважение.

Основателно се явява искането на административно наказващият орган за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Съгласно чл.63д ал.4 от ЗАНН, в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт или от друг служител с юридическо образование. В конкретното производство е осъществено процесуално представителство в едно открито съдебно заседание от Х.Х. служител с юридическо образование в ДАНС, поради което на ДАНС следва да бъде присъдено възнаграждение в размер на 80 лева.

По гореизложените съображения и на основание чл.63 от ЗАНН, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА наказателно постановление № 38-23/08.02.2023г. на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), с което на основание чл.116 ал.3 т.3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) на „СТИК – КРЕДИТ“ АД с ЕИК202557159, гр.Шумен е наложена „имуществена санкция“ в размер на 20 000 лева, за нарушение на чл.53 ал.7, изр.първо, във вр. с чл.53 ал.1, във вр. с чл.15 ал.1 от ЗМИП.

ОСЪЖДА „СТИК – КРЕДИТ“ АД с ЕИК202557159, гр.Шумен да заплати на Държавна агенция „Национална сигурност“— София, на основание чл.63д, ал.4 ЗАНН юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лв.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Административен съд – гр.Шумен на основанията, предвидени в НПК и по реда на глава 12 от АПК в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, че е изготвено.

Съдия при Районен съд – Шумен: _____